

**Verslag van de openbare raadsvergadering van de gemeente Wijchen
gehouden op 25 april 2019 om 20.00 uur in het Kasteel te Wijchen**

Voorzitter	Dhr. J.J. Tap
CDA	Dhr. B.G.B. Derksen (fractie voorzitter) Mevr. C.E. Hoogteijling
D66	Dhr. J.G.F.M. Peters Sengers Mevr. E.A.J. Wittenberg (fractie voorzitter) Mevr. E. Dauphin
Kernachtig Wijchen	Dhr. A.A.A.M. van Bronkhorst (fractie voorzitter) Dhr. R.L.A. Albersnagel Dhr. W.J. van den Boogaard Dhr. J.M.T. Evers Mevr. H.J. Janssen Dhr. T.R.D. Klinkhamer Mevr. R. Loermans Dhr. P.P. Verbeeten Dhr. M.A.J. Verharen Mevr. J.C. Zijlstra
PvdA	Dhr. P.G.W. Gatzen (fractie voorzitter) Mevr. Z. Osman Dhr. W.H.M. Roosenboom
Sociaal Wijchen VVD	Dhr. J.P. de Kievit (fractie voorzitter) Dhr. R.J.L. Boumans Dhr. W.T.M.J. Krake
Wijchen Lokaal	Dhr. A.J. van Kuppeveld (fractie voorzitter) Dhr. L.J.P.G. Herms
Raadsgriffier	Mevr. A.B. Berendsen
Wethouders	Dhr. T.T.M. Burgers, dhr. N.G. Derks, dhr. G.W.R. Gerrits, dhr. P.L.J. Loermans
Afwezig	Dhr. mr J.Th.C.M. Verheijen, Mevr. M.P. Joosse-De Visser, Mevr. A.C.M. Peters-Vroom, Dhr. R.J.P. van Haren
Publiek	17 personen

1. Opening

De voorzitter, de heer Tap, opent de vergadering en heet alle aanwezigen en in het bijzonder de aanwezigen op de publieke tribune, van harte welkom. Hij vraagt om een moment van bezinning.

De spreektijd is 3 minuten per fractie in het vragenhalfuur, 6 minuten in eerste termijn en 20 minuten voor het college.

Afwezig met bericht van verhindering zijn burgemeester Verheijen, mevrouw Peters-Vroom, mevrouw Joosse en de heer Van Haren.

2. Vragenhalfuurtje

- *De heer Krake betreffende motie Windturbines Ewijk – overlast Bergharen” d.d. 28 maart 2019”*

De heer Krake refereert aan de motie betreffende windturbines in Ewijk die in de raadsvergadering van 28 maart jl. werd aangenomen en informeert naar de status van het overleg met het college in Beuningen en in hoeverre wordt gezorgd dat vanaf nu de bewoners van Bergharen bij de planvorming worden betrokken.

Wethouder Burgers heeft opnieuw gesproken met de wethouder van Beuningen om de zorgen kenbaar te maken. Wanneer in Wijchen een project gestart wordt, zoals bv. Bijsterhuizen, wordt aan de projectontwikkelaar gevraagd de bewoners van Beuningen mee te nemen in de ontwikkelingen. Hij heeft het initiatief genomen voor overleg met de wethouders van Druten, Beuningen, West Maas en Waal en Wijchen om te proberen hier afspraken over te maken. Dit overleg vindt in juni plaats. Ook is bij de voorzitters van de leefbaarheidsgroepen kenbaar gemaakt dat indien er vragen zijn, de gemeente te betrekken, zodat de gemeente de bewoners kan informeren over de processen, met name waarbij inwoners invloed hebben op de plannen.

- *Mevrouw Zijlstra inzake de oude Passchalisschool*

Mevrouw Zijlstra wijst op de verpaupering van het schoolplein van de oude Passchalisschool. Zij vraagt wie voor het onderhoud verantwoordelijk is, nu de school is gesloten. Kan het college aangeven of er toekomstplannen zijn voor het pand?

Wethouder Loermans bevestigt dat Kans en Kleur de oude Passchalisschool heeft verlaten. Het pand wordt nu gebruikt door De Eerste Stap. Er zijn bij de gemeente geen klachten ontvangen over het schoolplein, maar bekeken zal worden hoe dit weer toonbaar gemaakt kan worden.

Wethouder Gerrits voegt toe dat op dit moment wordt onderzocht welke invulling mogelijk is op deze locatie. Tot 1 augustus 2019 maakt de Eerste Stap hier gebruik van. In principe kan hier aansluitend een ontwikkeling worden gerealiseerd. Zodra hier zicht op is, zal hij de raad informeren.

- *Mevrouw Hoogteijling betreffende subsidieregeling watertappunten op schoolpleinen*

Mevrouw Hoogteijling heeft op de website van de overheid gelezen dat in de komende 2 jaar door heel Nederland op schoolpleinen ongeveer 1000 watertappunten gerealiseerd kunnen worden. Hierbij wordt uitvoering gegeven aan het Nationaal Preventieakkoord. De subsidieregeling gaat in mei van start en duurt 2 jaar. Zij informeert of er in Wijchen ook watertappunten op de schoolpleinen komen.

Wethouder Loermans antwoordt dat de voorwaarden voor de subsidie pas op 1 mei 2019 bekendgemaakt worden. Hij gaat hier met Kans en Kleur zeker over in gesprek. Zij moeten dit aanvragen.

- *De heer Derksen met betrekking tot het oude MAWI-pand*

De heer Derksen vermeldt dat het oude MAWI-pand afgelopen week weer slecht in het nieuws is geweest. Het pand werd gekraakt en de krakers zijn via een gerechtelijk bevel uitgezet. Op de gevels van het pand waren leuzen over de politie gekalkt. De CDA-fractie vindt dit een aanfluiting binnen de gemeente. De eigenaar van het pand kwam vervolgens in de pers met een plan om een casino, hotel en fitnesscentrum in het pand te realiseren. De heer Derksen vraagt zich af of dit plan op deze locatie passend is en in hoeverre het college signalen heeft opgevangen dat de eigenaar hiertoe een vergunningsaanvraag zal indienen.

Daarnaast vraagt hij zich af of de situatie bij het MWAI-pand een status quo is die de gemeente zal moeten accepteren, dan wel er andere mogelijkheden zijn om handhavend op te treden.

Wethouder Gerrits merkt op dat het college het uiteraard erg vervelend vond dat het pand was gekraakt. Direct is contact met de eigenaar opgenomen en is opgetreden. In mei 2018 is namens het college gesproken met de eigenaar. Er lag toen geen concreet plan. Sinds die tijd is geen verzoek voor een ruimtelijke invulling ontvangen of een omgevingsvergunning aangevraagd. De inschatting is dat een plan voor casino, hotel en fitnesscentrum niet past binnen het huidige bestemmingsplan.

Met betrekking tot de handhaving merkt hij op dat op het moment dat de krakers vertrokken zijn, de toezichthouder van de gemeente het pand zal controleren. De situatie voor de kraak was conform de handhavingsprocedure. De eigenaar is verzocht de teksten van de gevels te verwijderen. In algemene zin zou het goed zijn indien de eigenaar plannen maakt voor een passende ontwikkeling, dan wel het pand te slopen om een hernieuwde kraak te voorkomen.

- *De heer Peters Sengers betreffende veiligheidsrisico's bij plofkraken geldautomaten*

De heer Peters Sengers wijst erop dat het aantal plofkraken op geldautomaten in Nederland af neemt. In 2018 waren dit er 42. Er worden zware explosieven gebruikt, gasflessen etc. Naast de schade is ook sprake van enorme veiligheidsrisico's. Hij vraagt zich af of er preventieve maatregelen in de openbare ruimte genomen zouden moeten worden om dit te voorkomen. In hoeverre is Wijchen wel of niet plofkraak-proof?

Wethouder Loermans merkt op dat er altijd risico's aanwezig zijn. Op basis van de landelijke cijfers is er geen reden voor een verhoogd risico. De risico's zijn ook niet door de gemeente geïnventariseerd. Eventuele preventiemaatregelen zijn een zaak van de banken zelf. Zij doen dit op basis van landelijk vastgestelde plaatsingsprotocollen.

De heer Peters Sengers wijst erop dat veel geldautomaten direct grenzen aan de openbare ruimte. Moet of kan de gemeente iets doen?

Wethouder Loermans stelt dat de afspraak is dat de banken hiervoor zorgen.

3. Vaststellen agenda

De heer Albersnagel dient een motie in `vreemd aan de orde van de dag` namens de fracties van Kernachtig Wijchen en D66: "regionaal arbeidsmarktbeleid".

De voorzitter voegt de motie toe aan de agenda onder agendapunt 8a.

De agenda wordt overeenkomstig vastgesteld.

4. Vaststellen verslag van de openbare raadsvergadering van 28 maart 2019

Op het concept-verslag zijn onderstaande wijzigingsvoorstellen ingediend:

De heer Albersnagel: (pagina 3)

In het verslag staat nu bij 6. mededelingen de tekst:

"In de fracties van de 7 gemeenteraden circuleert een nieuwe versie van de motie met exact dezelfde tekst".

nieuwe tekst:

In de zeven gemeenteraden is onlangs een nieuwe versie van deze motie verspreid. Het voorstel is om deze met exact dezelfde tekst binnenkort in alle gemeenteraden vast te stellen.

Mevrouw Wittenberg:

Oude tekst: (pagina 5)

Eerst was het proces niet transparant en vervolgens kwam er deze week een update per mail.

Nieuwe tekst:

Eerst was het proces niet transparant. Vervolgens kwam er deze week een update per mail waarin stond dat er een gesprek was geweest tussen de betrokken wethouders en Waalzburg. Dit gesprek zou binnenskamers gehouden worden.

Mevrouw Wittenberg:

Oude tekst: (pagina 11)

De fractie van D66 zal beide ingediende moties niet steunen omdat zij in de raadsvergadering van 29 november heeft opgeroepen te zoeken naar innovatieve oplossingen zoals een zonnetrein, betere fietsenstallingen, scooterplaatsen etc.

Nieuwe tekst:

De fractie van D66 zal beide ingediende moties niet steunen omdat zij in de raadsvergadering van 29 november heeft opgeroepen te zoeken naar innovatieve oplossingen zoals een zonnetrein en betere fietsenstallingen met oplaadplaatsen etc.

Het verslag wordt met vermelde wijzigingen goedgekeurd en vastgesteld.

5. Afdoening ingekomen stukken

De lijst met ingekomen stukken wordt voor kennisgeving aangenomen.

6. Mededelingen

Wethouder Burgers geeft een financiële update rond Rondon Wijchen en de Gemeente Wijchen omtrent de twee D's. De concept jaarcijfers 2018 van Rondon Wijchen en de Gemeente Wijchen met betrekking tot de 2 D's zijn in concept gereed. De accountantscontrole vindt nog plaats. De cijfers laten voor 2018 een voorlopig negatief resultaat zien van € 3 miljoen ten opzichte van de beschikbaar gestelde subsidie van de gemeente Wijchen. De zorgconsumptie in de jeugdzorg is zoals in vele gemeenten groter dan het beschikbaar gestelde budget. Vertaald naar de jaarrekening 2018 van de gemeente Wijchen voor 2 D's komt dit uit op een tekort van € 1,45 miljoen, doordat er ook meevallers zijn op verschillende onderdelen, zoals minder gebruik van jeugdbescherming en jeugdreclassering. De gemeente is met Rondon Wijchen in gesprek over de precieze duiding van de tekorten en de manier waarop zij dit zullen bijsturen in het voorkomen van tekorten. Dit zal resulteren in een uitvoeringsprogramma. Daarnaast ontvangt de raad de jaarlijkse informatienota's rond de twee D's en zal bijgepraat worden in de informatiebijeenkomst van 6 juni aanstaande over het jaar 2018 en het uitvoeringsplan voor 2019.

Wethouder Gerrijs deelt mee dat afgelopen donderdag de handtekeningen gezet zijn onder de realisatieovereenkomst voor de Lidl, door Lidl en de voormalig pandeigenaar Van Thiel. Voor het opknappen van de parkeerplaatsen en andere verplichtingen wordt een bijdrage door de voormalige pandeigenaar betaald en deze staat inmiddels op de bankrekening van de gemeente. De gunning voor de realisatie heeft vandaag plaatsgevonden aan een lokale ondernemer. De bedoeling is met de werkzaamheden te starten op 6 mei aanstaande en dat de oplevering plaatsvindt in de week voor de Vierdaagse. De uitvoering vindt gefaseerd plaats zodat steeds parkeerplaatsen beschikbaar blijven. De communicatie met de omgeving is opgestart.

7. 19 21058 Businesscase project uit Masterplan Wijchen Werkt

Wethouder Derks heeft eerder al aangegeven dat het CPW een zienswijze wilde indienen ten aanzien van het Masterplan Wijchen Werkt. Zij hebben tijdens de commissie ingesproken. Door omstandigheden is dit niet gelukt, waardoor het college hierop geen reactie heeft kunnen geven.

Hij geeft ter vergadering de highlights en aandachtspunten weer. Het CPW staat in principe positief tegenover initiatieven die de positie van statushouders en langdurig werkzoekenden in de gemeente kunnen verbeteren en geeft de volgende aandachtspunten mee:

1. Neem de vraag op de arbeidsmarkt als uitgangspunt. Er is een aantal sectoren waarbij in toenemende mate sprake is van krapte op de arbeidsmarkt. Het CPW stelt voor om deze sectoren, werkgevers en functies inzichtelijk te maken voor de kandidaten.
2. Maatwerk ten aanzien van Nederlands als tweede taal. Het is mooi om te streven naar B1 taalniveau. Voor degenen die dit kunnen bereiken is het heel belangrijk om die kans te krijgen middels intensieve scholing. Voor een belangrijk deel van de populatie zal dit niet haalbaar zijn. Voor kandidaten met een beperkt leervermogen/analfabeten, is het belangrijk snel tot realistische doelen te komen en ook het programma aan te passen aan deze specifieke doelen. Het streven naar een taalniveau dat niet haalbaar is, is uitermate frustrerend en kent een zeer groot afbreukrisico.
3. Zoek meer verbinding met beroepsopleidingen. Laat kandidaten kennis maken met de sectoren waar docenten van diverse regionale beroepsopleidingen zijn, die kunnen inschatten waar de mogelijkheden liggen. In een aantal gevallen kunnen kandidaten ook zonder formeel vereist taalniveau instromen in het praktijkgericht onderwijs, zoals via maatwerktrajecten met Entree. Met name voor kandidaten die weinig vorderingen meer maken met taalvaardigheid kunnen leerwerktrajecten een uitstekende weg zijn naar een passende baan en kunnen vacatures sneller worden ingevuld.
4. Onderzoek wat men reeds weet alvorens in dezelfde valkuilen te vallen. Er is veel wat men nog niet weet over inburgering en integratie. Dat maakt experimenteren zinvol. Er is al veel ervaring opgedaan in het land en veel en gedegen onderzoek gedaan naar wat wel en niet werkt. De basis voor een experiment als "klaar voor de start" zal moeten lig-

gen in het inventariseren hiervan.

Tenslotte zijn de leden van het CPW graag bereid om constructief mee te denken met de verdere uitwerking van het projectplan.

Wethouder Derks heeft mondeling laten weten dat hij waar mogelijk met hen in gesprek zal gaan en verbeterpunten zal oppakken in de uitwerking.

De heer Albersnagel geeft op voorhand aan dat het voorstel langdurig in de fractie is besproken. In de commissie heeft hij aangegeven dat het voorliggende plan nieuw voor Wijchen is en ook nieuw in Nederland. De Wet Inburgering moet op 1 januari 2021 ingaan. Ter voorbereiding op de wet Inburgering worden pilots gestart.

De kosten van het project over 3 jaar bedragen € 550.000. In de beslisnota is opgenomen dat een deel hiervan, € 164.000, incidenteel is en moet worden terugverdiend door mensen na de inburgering te laten uitstromen uit de bijstand. De wethouder heeft hier vertrouwen in. De raad blijft graag op de hoogte van de voortgang.

Ten behoeve van de pilot duale projecten krijgt de gemeente een bijdrage vergoed via de decentralisatie uitkering. In het besluit stelt het college echter voor de kosten uit de reserve BUIG te betalen. Dit is vreemd omdat het gaat om inburgering en niet om de participatiewet. Deze reserve staat ook nog onder druk. Samen met de PvdA dient Kernachtig Wijchen een amendement in om de kosten niet uit de BUIG-reserve, maar uit de algemene reserve te betalen.

In het voorstel wordt gesproken over een programma van 42 weken. Dit leidt tot een discrepantie ten opzichte van de mensen die in participatiewet zitten. Zij mogen 4 weken met vakantie en deze groep mag wat langer niet in een traject zitten. De heer Albersnagel informeert waarom deze keuze is gemaakt en niet aan de raad is voorgelegd, dan wel dit bij de evaluatie wordt meegenomen.

Tenslotte merkt hij op dat Kernachtig Wijchen liever gezien had dat het leegstaand maatschappelijk vastgoed was gebruikt om het project te huisvesten, waardoor de kosten lager zouden zijn ten voordele aan beschikbare budgetten.

Mevrouw Osman heeft in de commissie aangegeven blij te zijn met het masterplan, de voortvarende houding van het college en de integraliteit van het plan. Ook heeft zij kenbaar gemaakt waar wat de fractie betreft de zorgen en knelpunten liggen. De PvdA dient daarom een motie en een amendement in.

In de motie wordt het college gevraagd te waarborgen dat in de uitwerking van het project bepaalde zaken, zorgen van de PvdA, zijn terug te zien.

Het amendement is gericht op het vervolgetraject. Gevraagd wordt prioriteit te geven aan gezinnen met kinderen. In Wijchen en elders groeien veel kinderen op in armoede, in een onwenselijke situatie. Wanneer geprobeerd wordt bepaalde doelgroepen op weg naar werk te helpen, kunnen twee vliegen in één klap geslagen worden. Zij hoopt op steun van de raad omdat het belang groot is.

Samen met Kernachtig Wijchen dient de PvdA een amendement in om de kosten niet vanuit de BUIG-gelden, maar vanuit de Algemene Reserve te betalen. De BUIG-gelden staan al onder druk en zij vraagt zich af waarom dit hier uit gehaald wordt. De raad heeft budgetrecht en voorgesteld wordt dit uit de Algemene Reserve te betalen.

Mevrouw Hoogteijling merkt op dat het voorstel uitvoerig in de commissie is besproken. De fractie van het CDA dient een amendement in. De kern van een businesscase is een kosten-baten analyse. Het batenverhaal gaat echter alleen op wanneer 40 kandidaten duurzaam uitstromen naar werk. Dit wil de CDA-fractie graag, maar er is geen garantie dat dit daadwerkelijk lukt. Er is sprake van een forse opgave. In de businesscase wordt dit echter wel zo gepresenteerd. De CDA-fractie vindt het belangrijk op voorhand de risico's die van invloed zijn op het resultaat goed in te schatten en na te denken over beheersmaatregelen zodat bijgestuurd kan worden.

De heer De Kievit spreekt van een bijzonder raadsvoorstel. De fractie van Sociaal Wijchen staat hier zeer positief tegenover. Het college gaat zich actief inzetten om 40 mensen uit de bijstand te laten uitstromen naar werk. De doelgroep ligt Sociaal Wijchen aan het hart.

Het college pakt dit serieus op en pakt financieel gezien groot uit. Het college kiest voor een

nieuwe aanpak. Wellicht komt er van de rijksoverheid nog een financiële bijdrage. In de ogen van Sociaal Wijchen toont het college lef. Hij vraagt zich af wat de raad doet. De fractie van Sociaal Wijchen dient een amendement in om af te zien van een risicoparagraaf. Het gaat om mensen, niet over stenen. De risico's zijn helder. De afnames die er zijn wanneer minder cliënten geholpen worden, zijn beschreven. De fractie zal het amendement van het CDA m.b.t. een risicoparagraaf niet steunen. In het amendement van D66 zet de fractie twijfels bij de uitwerking; D66 stelt voor het voorstel grondig aan te passen, aan te vullen. Het is Sociaal Wijchen niet duidelijk of het raadsvoorstel hier beter van wordt. Het amendement van de PvdA om prioriteit te geven aan gezinnen met kinderen, past niet in het idee "iedereen telt mee" en inclusie. Hiermee worden andere groepen op achterstand gezet en dit is geen goede zaak. Het amendement van Kernachtig Wijchen en PvdA is goed. De kosten dienen niet uit de BUIG-reserve betaald te worden, maar uit de algemene reserve. De motie van de PvdA om ook naar andere participatievormen te kijken, is sympathiek. Het doen van vrijwilligerswerk draagt echter niet bij aan uitstroom uit de bijstand.

Mevrouw Dauphin stelt dat D66 heel enthousiast is over de doelen van het project. Het is voor iedereen belangrijk te kijken naar het bijstandsbestand. Dit blijft achter in de regio en landelijk. Er ligt een belangrijke taak om dit in beweging te laten komen. De fractie is ook voorstander van een goed inburgeringstraject voor nieuwe Nederlanders, het bieden van kansen aan statushouders. Dit kan alleen met zorgvuldige en uitgebreide ondersteuning. Dit is terug te zien in het project.

De fractie was voorzichtig positief over het plan, maar dit veranderde tijdens de commissie. Het plan is erg optimistisch en slecht onderbouwd. Dit blijkt ook uit het aantal moties en amendementen. Iedereen probeert er iets aan te verbeteren. Er zitten behoorlijk wat gaten in het voorstel. Met uitzondering van Sociaal Wijchen, was niemand in de commissie enthousiast over het plan.

Mevrouw Dauphin gaat nader in op een aantal punten waarom het plan niet goed is. Het stuk doelgroepen is het belangrijkste en haakt aan bij het amendement van Kernachtig Wijchen. De kosten dienen niet uit het BUIG-budget gehaald te worden, tenzij het om participatie gaat. Het gaat weliswaar over afname van de bijstand, maar kijkend naar de inhoud van het project, is sprake van inburgering. Niets overtuigt dat mensen een baan gaan krijgen. Wanneer het om inburgering gaat, kan niet de eis gesteld worden dat kandidaten na 1,5 jaar het MBO-taalniveau hebben. Dit is onhaalbaar. In Amsterdam is een succesvol project gedaan van 3 jaar, waarbij het ging om 55% uitstroom. In Wijchen wordt in 1,5 jaar gestreefd naar bijna 100% uitstroom. Dit gaat niet lukken.

Mevrouw Dauphin begrijpt dat er subsidie is en snel gereageerd moet worden. Het plan is erg snel aan de raad voorgelegd. Zij is niet overtuigd dat het een goed plan is. Er moet een pilot komen en D66 ondersteunt de doelstellingen, maar niet op deze manier.

De heer Herms heeft in de commissie aangegeven dat Wijchen Lokaal niets ziet in het masterplan. De fractie zal het voorstel, de moties en amendementen dan ook niet steunen. Het is absurd om een bedrag van € 164.000 te gebruiken om te starten en een locatie in te richten. Er is geen sprake van een masterplan wanneer voor 40 werkplekken in 3 jaar € 550.000 wordt uitgegeven. Uit ervaring met statushouders, weet hij dat dit plan niet zal lukken. Het is weggegooid geld.

De heer Boumans spreekt van een gedurfd plan. Het doel om 25% van de mensen uit de uitkering te laten stromen is concreet en een uitdaging. Gestart wordt met 20 personen en geëindigd moet worden met 180. Het is een forse opgave. De heer Boumans dankt voor de ambtelijke notitie met de antwoorden op de vragen. Hij heeft vertrouwen in de wethouder en zijn team en is benieuwd naar de resultaten.

In tweede termijn zal hij ingaan op de moties en amendementen.

Wethouder Derks heeft eerder aangegeven dat indien men hetzelfde blijft doen, ook altijd hetzelfde resultaat krijgt. Dit betekent dat het volume van de bijstand niet afneemt. Er zijn 725

mensen in de bijstand waarvan hij weet dat zij met de juiste handvaten en aandacht prima kunnen meedoen.

Het rijksbudget voor Wijchen is niet toereikend om de bijstand te betalen. Om de tekorten te dekken wordt structureel gemeentelijk geld ingezet. Dit is onwenselijk. Het streven is het bijstandsvolume met 25% te verminderen gedurende deze raadsperiode. Vandaag ligt het deel project voor "klaar voor de start". Hij gelooft in de aanpak van het college.

De vraag van Kernachtig Wijchen m.b.t. de duur van de vakantie, kan hij niet direct beantwoorden. Hij zegt toe dit in de evaluatie mee te nemen.

Het college heeft ervoor gekozen de kosten te dekken uit de reserve BUIG omdat het college een relatie ziet tussen het project en de uitstroom uit de bijstand. Het gaat over participatie en inburgering. Het college heeft gekozen voor participatie. Omdat het college graag de koninklijke weg wil behandelen is de reserve BUIG beter dan de algemene reserve. Het oordeel is echter aan de raad.

Het amendement waarin gevraagd wordt om een risicoparagraaf, suggereert dat het college niet in control is. Dit is naar mening van het college wel het geval. Zoals de heer De Kievit aangaf gaat het om mensen, niet over stenen.

De looptijd van het project is € 2,5 jaar en het maximale bedrag € 550.000. Ervan uitgegaan wordt dat 40 personen uitstromen en liefst nog meer. Het college ontraadt het amendement. De toelichting van het amendement van Sociaal Wijchen spreekt het college aan. Een amendement aannemen om iets niet te doen wat het college al niet zou doen, wordt door het college ontraden.

Wethouder Derks begrijpt de reden voor het amendement van de PvdA om prioriteit te geven aan gezinnen met kinderen, maar vindt het verkeerd om op basis van de samenstelling van huishoudens mensen voorrang te geven. De groep die is geselecteerd bevat ook koppels met een aantal kinderen. Het college ontraadt de motie.

Hij neemt vervolgens het amendement van D66 "een succesvolle pilot heeft meer nodig" per onderdeel door.

De doelgroep is wat het college betreft duidelijk. Het gaat om kandidaten in het bijstandsbestand. Zij doen niet in een ander traject mee. Het kan gaan om statushouders en ook autochtone kandidaten.

De NL-app uit het Amsterdamse project wil het college niet meenemen, omdat de focus dan te veel komt te liggen op werk en niet op inburgering.

Het taalniveau B1 is een streven. Wethouder Derks begrijpt dat dit niet voor iedereen haalbaar is. Wanneer A1 het maximum haalbare is, dan is dat prima. Gekeken wordt dan op welke andere manier men in de samenleving kan participeren.

Alle kandidaten vergen een eigen plan van aanpak. De tijdsperiode is hieraan ondergeschikt. Het college ontraadt het amendement van D66.

Wethouder Derks begrijpt waar de motie van de PvdA vandaan komt en heeft hier begrip voor. Het opstellen van het plan is in samenspraak gegaan met externe partners, statushouders en overige kandidaten. In de vervolgfase wordt opnieuw in gesprek gegaan en wordt dit meegenomen.

In reactie op de motie van de PvdA inzake andere vormen van participatie, zoals vrijwilligerswerk, merkt hij op dat dit wordt meegenomen. Gevraagd wordt om een kwalitatieve en kwantitatieve beoordeling. In de tussenevaluatie wordt aan kandidaten gevraagd hoe het project ervaren wordt en of zij verbeterpunten zien. Dit wordt dan meegenomen. Het gaat om subjectieve maatregelen. Het college is geen voorstander van de motie.

De heer Albersnagel vraagt de voorzitter om een korte schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering van 20.45-20.50 uur en heropent de bijeenkomst.

De heer Boumans merkt naar aanleiding van het amendement van het CDA op dat het altijd goed is dat men zich bewust is van de risico's.

Ook vanuit de cliëntenraad is hierop aangedrongen. Het plan geeft echter al behoorlijk inzicht in de risico's. De VVD wil het oordeel laten afhangen van de beraadslagingen.

Mevrouw Hoogteijling vraagt wat de VVD vindt van meten. Juist van de VVD had zij verwacht dat die het belangrijk zou vinden de risico's te beheersen.

De heer Boumans vindt dit inderdaad belangrijk, maar het plan geeft al behoorlijk inzicht in de

risico's en hoe hiermee in het project wordt omgegaan. Het huis van opleiding bestaat uit veel elementen die laten zien dat iemand niet zo maar van nul arbeidservaring naar een werkplek kan komen. De VVD is van mening dat dit al laat zien dat risico's erbij horen. Ten aanzien van de financiële risico's merkt hij op, dat de VVD deze gepast vindt en sluit hij aan bij hetgeen de wethouder heeft gesteld.

Mevrouw Hoogteijling begrijpt dat de VVD € 600.000 niet veel vindt?

De heer Boumans heeft niet gesteld dat € 600.000 niet veel geld is.

Naar aanleiding van de motie van de PvdA, merkt hij op dat hij de toon van het stuk op zich geen probleem vindt. De cultuur sensitieve aanpak is belangrijk, maar leeft al in Nederland. Rekening gehouden moet worden met de Nederlandse normen en waarden.

Mevrouw Osman heeft de gehele cultuur bedoeld, niet zozeer specifiek gericht op een groep die elders vandaan komt.

De heer Boumans merkt in reactie op het amendement van de PvdA (prioriteit voor gezinnen met kinderen) op dat hij graag maatwerk wil in plaats van het bevoordelen van een bepaalde groep. Hij vertrouwt op een integrale afweging door de klantmanagers ervan uitgaande dat zij de cliënt goed kennen. De VVD zal het amendement niet steunen.

Het amendement van Kernachtig Wijchen en PvdA zal de VVD niet steunen. De fractie steunt de keuze van het college voor dekking uit de reserve BUIG en ziet een directe relatie met de uitstroom uit de bijstand. Wanneer ervoor gekozen wordt de algemene reserve te belasten in plaats van de BUIG-gelden, omdat die al te veel onder druk staat, dan verdoezel je de realiteit. Beter is aan te geven dat sprake is van een tekort.

Het amendement van D66 is erg laat ontvangen. De VVD-fractie volgt daarom het oordeel van de wethouder en zal het amendement niet steunen.

Mevrouw Dauphin blijft van mening dat het een slecht plan is. Zij is niet overtuigd dat het door de amendementen beter wordt. Het amendement van D66 krijgt weinig steun en zij vindt het jammer dat de wethouder het project in Amsterdam afwijst. Daar ging het om participatie, niet over inburgering. In 3 jaar tijd stroomde 55% structureel uit de bijstand. Het project was een enorm succes.

Naar aanleiding van de moties en amendementen merkt zij op dat voor zowel de BUIG-gelden als de Algemene reserve iets te zeggen valt, maar de Algemene Reserve de slechtste optie is. Het project dient in de begroting 2020 opgenomen te worden.

De fractie begrijpt het amendement van het CDA m.b.t. de risicoparagraaf. Het CDA geeft hiermee aan dat zij ook weinig kans van slagen ziet voor het project. Wanneer nu akkoord gegaan wordt met het masterplan en de uitvoering, is de risicoparagraaf te laat. Het geld is dan al gegeven zonder dat er kaders zijn gesteld. Dit had eerder moeten gebeuren voordat de uitwerking kwam. De fractie van D66 zal het amendement niet steunen.

Op het amendement van Sociaal Wijchen gaat zij niet verder in.

In reactie op het amendement van de PvdA, prioriteit op maat gemaakte trajecten, merkt zij op dat ervan uitgegaan wordt dat deze mensen meer gaan verdienen dan zij al hebben. De kans is vrij klein. De vraag is of zij hierdoor niet in de armoedeval terechtkomen.

Wanneer voor een dergelijk ambitieus project gekozen wordt, moet gekozen worden voor mensen waar de kans van slagen groot is, zoals mensen die hoog opgeleid zijn en al goed Engels kunnen. Wanneer dit lukt, dan is dit een goede start voor de rest.

Mevrouw Osman vraagt of mevrouw Dauphin het ermee eens is dat wanneer ouders in een betere positie komen, de kinderen het ook beter krijgen. Mogen ouders die niet hoog opgeleid zijn niet dezelfde kans krijgen?

Mevrouw Dauphin wijst erop dat in het amendement veel aannames worden gedaan. Zij is juist van mening dat geen onderscheid gemaakt moet worden. Wanneer je dit wel doet dan zou een andere groep gekozen moeten worden. Zij denkt dat het hiermee niet lukt.

Zij kan zich een heel eind vinden in de motie van de PvdA "klaar voor de start". Het is belangrijk dat het document goed van toon is. Het stuk waarin gesteld wordt dat er ook andere vormen van participatie zijn, heeft niet tot resultaat dat het doel van de uitstroom gehaald wordt. Mevrouw Osman is van mening dat het mooi zou zijn om - indien toch geïnvesteerd wordt - niet alleen te kijken naar betaald werk, maar ook naar andere maatschappelijke participatie.

Mevrouw Dauphin wijst erop dat het dan gaat om inburgering, niet om uitstroom uit de bijstand.

Mevrouw Osman stelt dat gaat om inburgering én op weg naar werk.

Mevrouw Dauphin ziet wel inburgering, maar niet op weg naar werk in het stuk terug.

De heer De Kievit constateert dat hij verschillende moties kent. Een onzin-motie is nieuw. De wethouder vindt de motie sympathiek, ontraadt de motie, maar de risico's die de gemeente loopt wil hij omarmen. De fractie van Sociaal Wijchen zal niet met amendement van het CDA instemmen.

Hij begrijpt de twijfel van D66 zoals in het amendement is gesteld, maar gaat hier niet in mee. De heer De Kievit gelooft dat het een goed project is. Het gaat erom 40 mensen naar werk te begeleiden.

Hij kan instemmen met het amendement van Kernachtig Wijchen en PvdA inzake de dekking van de kosten. De Algemene Reserve is prima. Voor volgend jaar dient dit inderdaad in de begroting opgenomen te worden.

Het is inderdaad belangrijk gezinnen met kinderen te helpen, maar hij wil geen onderscheid maken. Ook allochtonen met een slecht sociaal netwerk kunnen hier veel baat bij hebben. Iedereen is gelijk.

Naar aanleiding van de motie van de PvdA m.b.t. aandacht voor mensen die vrijwilligerswerk willen, merkt hij nogmaals op dat het gaat om uitstroom uit de bijstand.

Sociaal Wijchen is erg positief over het voorstel. De heer De Kievit spreekt zijn waardering voor het college uit.

Mevrouw Hoogteijling vindt het jammer dat het amendement inzake de risicoparagraaf belachelijk wordt gemaakt. Het is juist verstandig hier goed over na te denken.

De heer De Kievit wijst erop dat wanneer niet 40 maar 30 personen uitstromen, het risico al bekend is doordat het minder opbrengt.

Mevrouw Hoogteijling vindt een risicoparagraaf een voorwaarde voor succes. Gedacht kan worden aan wat nog meer nodig is. Het project is afhankelijk van werkgevers, opleidingstrajecten.

De heer De Kievit is van mening dat het in een risicoparagraaf om de financiële risico's gaat.

Mevrouw Hoogteijling stelt dat in de risicoparagraaf alle risico's worden beschreven, niet alleen de financiële risico's. Het is belangrijk van te voren te weten waar je aan begint, wat je tegen kunt komen en hoe hierop te anticiperen.

In eerste termijn heeft zij geconstateerd dat niet iedereen hetzelfde beeld heeft van de werkelijkheid. De vraag is of sprake is van inburgering of participatie. De CDA-fractie ziet het als participatie. Het gaat erom mensen naar werk te brengen en dat het daarnaast veel oplevert voor inburgering.

Mevrouw Dauphin wijst erop dat de aanpak volledig gericht is op inburgering.

Mevrouw Hoogteijling ziet dit anders. Het doel is participatie. De vraag is of iedereen het over hetzelfde heeft. De CDA-fractie is van mening dat de kosten uit de reserve BUIG betaald moeten worden. Het gaat om participatie.

Zij is benieuwd naar de mening van de fractie van Kernachtig Wijchen.

Het amendement van PvdA inzake de gezinnen met kinderen vindt zij sympathiek. Dit is echter niet het juiste middel om het doel te bereiken.

De motie van PvdA "klaar voor de start" vindt zij ver gezocht waar het gaat om de woordkeus. Zij herkent dit niet.

Mevrouw Osman wijst erop dat in de nota het begrip "niets-kunners" wordt gebruikt. Het gaat om een groep mensen die op weg geholpen moet worden om sterker in de samenleving te staan. Het is een kwalijk stigmatiserend woord. Dit heeft zij bedoeld met de toon.

Mevrouw Hoogteijling vindt het in de motie erg zwaar verwoord.

Mevrouw Osman merkt op dat het college heeft toegezegd hiernaar te zullen kijken. Het is geen amendement, maar een motie.

Mevrouw Hoogteijling stelt dat indien al een toezegging is gedaan, de motie overbodig is.

Mevrouw Osman spreekt van een helder plan. Geanticipeerd wordt op de wet inburgering die in 2021 van kracht wordt. Het ene raakt direct het andere.

Mevrouw Hoogteijling merkt op dat de wethouder aangeeft dat het om participatie gaat.

Mevrouw Osman vindt dat het een niet zonder het ander kan. Gestart wordt met inburgering en toegewerkt wordt naar werk, dus participatie, in de maatschappij actief zijn op weg naar werk, naar studie, naar geluk in Nederland. Voor de PvdA is dit helder. De fractie ondersteunt de weg ernaar toe, de methode, maar wilde nog wel enkele dingen meegeven, zodat het college kaders heeft.

Mevrouw Dauphin merkt op dat net een voorbeeld werd geven. Het woord "niets-kunners" staat niet in de nota. Er staat wel een stukje over niet-kunners. Dit wijst terug naar mensen die een bepaald taalniveau niet hebben. Het beeld zou kunnen ontstaan dat wij, kaaskoppen, er niets van snappen en intussen een beledigend document hebben neergelegd. Het is belangrijk dit helder te krijgen. Zij vraagt om een ander voorbeeld. Niets-kunners staat er niet in.

Mevrouw Osman heeft in de commissie een handreiking gedaan. Zij wilde in een persoonlijk gesprek de dingen aangeven waarvan de toon haar niet aanstond. D66 heeft van de handreiking geen gebruik gemaakt. Er wordt nu over kaaskoppen gesproken. Mevrouw Osman voelt zich inmiddels ook een kaaskop omdat zij al 25 jaar in Nederland is.

Mevrouw Dauphin heeft geprobeerd met zelfspot naar zichzelf te kijken. Dat dit nu gezien wordt als discriminerend, vindt zij heel vervelend.

Mevrouw Osman wil mevrouw Dauphin niet framen, of betichten van iets. De woordkeuze kaaskop roept irritatie op. Zij excuseert zich. De fractie van de PvdA wil niet meer op de inhoud ingaan. De toon is de perceptie van iemand. Zij leest het zo en vindt dat iets aan de toon moet gebeuren. Dat D66 dit niet zo heeft ervaren, is hun goed recht.

Het amendement van D66 wordt door de PvdA niet gesteund. Het is prachtig dat dit in Amsterdam gewerkt heeft, maar het gaat nu om Wijchen.

Zij is het ermee eens dat wat niet in de nota staat, ook niet geamendeerd kan worden. De fractie zal het amendement van Sociaal Wijchen niet steunen.

Het amendement van het CDA met betrekking tot de risicoparagraaf wordt door de PvdA niet gesteund. Het gaat inderdaad over mensen.

De heer Albersnagel constateert dat uit het aantal gemaakte opmerkingen, blijkt dat het nog geen waterdicht plan is. Het masterplan is materiaal om te dienen als pilot voor het rijk. Een pilot is om van te leren en ervaring op te doen. Het is een voorwaarde voor de subsidie.

Het hogere doel van het plan is werk. Het eerste waar statushouders mee te maken krijgen, is de wet Inburgering. Wanneer men de plannen en de kaders voor de nieuwe wet Inburgering leest, kan men zien dat een aantal zaken die van belang zijn voor de wet inburgering geborgd zullen worden in de participatiewet. De wet inburgering moet goed lopen en de effecten, naar het werk gaan, worden ingeboekt in de participatiewet. Daarom wil de fractie het amendement handhaven om de kosten niet uit de reserve BUIG te betalen. Het is juister om dit vanuit de Algemene Reserve te doen.

De heer Boumans wijst er op dat indien dit uit de Algemene Reserve betaald wordt, verdoezeld wordt dat er een tekort is. Stel dat een tekort blijkt uit de jaarrekening, dan is dit niet erg omdat hiervoor bewust een keuze is gemaakt. Wanneer dit uit de Algemene Reserve wordt bekostigd, lijkt het potje gedekt te zijn en lijkt het goed te gaan.

De heer Albersnagel stelt dat het erom gaat dat de plannen voor de mensen goed verlopen. Het is een voorloper op de nieuwe wet. Dan valt het niet onder de Wet BUIG, maar is het inburgering. Daarom is een amendement ingediend. Ook Kernachtig Wijchen ziet een aantal dingen die nog ontbreken.

Mevrouw Hoogteijling vindt het interessant. Hoe denkt de heer Albersnagel over het betoog van de wethouder.

De heer Albersnagel denkt hier anders over en wil geen oordeel hierover vellen. Er zijn nog dingen die toegevoegd moeten worden. Dit zal volgend jaar gebeuren bij de evaluatie van de pilot. Er worden zaken nog toegevoegd. Er kan nog een hele tijd gedimdamd worden over hoe een aantal activiteiten anders in te zetten, een aantal zaken moet men nu echt gaan doen.

Mevrouw Dauphin kan dit volgen. De fractie van Kernachtig Wijchen heeft het nog steeds over inburgering. Het gaat echter niet alleen om statushouders, maar ook om andere mensen in de bijstand, zoals door de wethouder toegelicht. Zij is ook voor een goed inburgeringstraject.

Kernachtig Wijchen spreekt uitsluitend over inburgering en niet over het stukje participatie. Is de fractie van mening dat dit geen doel is van het project?

De heer Albersnagel constateert een denkfout. Participatie is één van de onderdelen die in de Wet Inburgering genoemd staan.

Mevrouw Dauphin constateert dat de heer Albersnagel het omdraait. Dit is vanuit participatie ingeschat. Het eerste doel is mensen uit de bijstand te halen. Dan zou ook vrijwilligerswerk mogelijk zijn zoals mevrouw Osman in het amendement bedoeld. Het gaat om betaald werk en uitstroom uit de bijstand.

De heer Albersnagel blijft van mening verschillen. De juistheid van zijn betoog ontleedt hij aan gesprekken met ambtenaren, die gesproken hebben met het ministerie, waaruit blijkt dat deze aanpak in aanmerking komt voor de subsidie.

Mevrouw Dauphin stelt dat indien het niet gaat om participatie, uitstroom uit de bijstand, het niet uit de BUIG-gelden betaald moet worden. De fractie aarzelde omdat sprake was van hinken op twee benen. Indien het gaat om een voorloper op de nieuwe wet Inburgering voor nieuwe inwoners, dan is het participatie. D66 zou dan voor het amendement kunnen stemmen. Zij zou graag van de wethouder horen of het gaat om uitstroom uit de bijstand of om een voorloper op het inburgeringstraject.

Kijkend naar de tekst van de nieuwe wet Inburgering, aldus de heer Albersnagel, dan wordt dit aan elkaar gekoppeld. Het gaat om een integrale aanpak om de mensen die moeten inburgeren zo goed mogelijk te ondersteunen, zodat zij kunnen participeren in de samenleving.

Mevrouw Dauphin wijst erop dat de wethouder spreekt van een deelproject uit Wijchen Werkt. Over 4 jaar moet de bijstand structureel met 25% zijn afgenomen.

De heer Albersnagel stelt dat het een het ander niet uitsluit.

Mevrouw Hoogteijling vindt € 600.000 best veel wanneer het inderdaad gaat om een inburgeringstraject. Er wordt een behoorlijke hypotheek aan gekoppeld om de kosten terug te verdienen. Dan is een businesscase gerechtvaardigd. Het geeft aan dat heel diffuus gedacht wordt over dit voorstel.

De heer Herms vraagt de heer Albersnagel of het niet beter is een nieuw plan te bedenken waar iedereen achter staat, in plaats van de twijfels en onzekerheden.

De heer Albersnagel stelt dat een integraal plan voorligt. Hij wil na de vergadering duidelijk maken waar de meerwaarde ligt voor de Wijchense samenleving en voor de mensen. Er hoeft nu geen nieuw plan te komen.

Naar aanleiding van de moties en amendementen, merkt hij het volgende op.

De PvdA stelt voor prioriteit te geven aan gezinnen met kinderen. De wethouder heeft aangegeven dat in de doelgroep al gezinnen zitten. Dit komt tegemoet aan de wens.

In het verdere vervolg, indien de aanpak gekopieerd wordt voor de mensen in de bijstand, is het logisch dat gekeken wordt naar de competenties van de ouders. Als in een gezin beide ouders een langere weg te gaan hebben, dan is het logisch eerst te kijken naar ouders die een kortere afstand hebben. Het amendement is dus niet nodig.

Kernachtig Wijchen is van mening dat inzicht in de risico's altijd belangrijk is. Er wordt nu een aantal contracten aangegaan voor 3 jaar. Het risico bestaat dat dit tussentijds bijgesteld moet worden. Dit is niet in kaart gebracht en het is goed hiernaar te kijken.

Mevrouw Hoogteijling vraagt of Kernachtig Wijchen het amendement steunt?

De heer Albersnagel merkt op dat deze conclusie juist is.

Naar aanleiding van het amendement van D66: "een succesvolle pilot heeft meer nodig" merkt hij op blij te zijn dat D66 constructief meedenkt aan de doelstellingen van de pilot. Het is terecht dat zij vragen de kennis en ervaringen elders in het land mee te nemen. Kernachtig Wijchen volgt het betoog van de wethouder en wat hen betreft is het voorstel overbodig.

Wethouder Derks bemerkt een meerderheid ten aanzien van het amendement voor de risicoparagraaf. Wanneer de termijn wordt aangepast naar zomer 2020 zou het college dit kunnen omarmen. Hij wil de eerste halfjaarevaluatie in februari afwachten.

Mevrouw Hoogteijling vraagt de voorzitter om een schorsing.

De voorzitter schorst de vergadering voor enkele minuten en heropent de bijeenkomst om 21.32 uur.

Mevrouw Hoogteijling geeft aan dat het amendement wordt aangepast.

De voorzitter leest het nieuwe dictum voor. Het nieuwe dictum luidt: "Bij de bespreking van de begroting 2020 levert het college een risicoparagraaf bij het Masterplan met daarin een overzicht van de financiële risico's en de beheersmaatregelen die de gemeente treft om in control te blijven".

Wethouder Derks merkt op dat in het voorstel een halfjaarevaluatie is opgenomen, zodat het mogelijk is bij de begroting een eerste progressie te laten zien. De raad kan dan bij de begroting een afweging maken.

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming.

- *amendement van de fractie van Kernachtig Wijchen en PvdA: "Kosten Wijchen Werkt"*

De fracties van Kernachtig Wijchen, Sociaal Wijchen, één lid van CDA en twee leden van PvdA stemmen voor het amendement.

De fracties van D66, VVD en Wijchen Lokaal, twee leden van CDA en één lid van PvdA stemmen tegen het amendement.

Het amendement is aangenomen!

- *Amendement (gewijzigd) van de fractie van het CDA: "opstellen risicoparagraaf"*

Mevrouw Dauphin verklaart dat de fractie van D66 vindt dat de risicoparagraaf erg laat is voor de start van het project. Het is wel goed dat er nog financiële kaders worden gesteld om in control te komen.

De heer Boumans verklaart, gehoord de beraadslagingen en de toezegging van de wethouder, dat de VVD-fractie voor het amendement stemt.

De fracties van CDA, D66, Kernachtig Wijchen en VVD stemmen voor het amendement.

De fracties van PvdA, Sociaal Wijchen en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amendement.

Het amendement is aangenomen.

- *amendement van de fractie van Sociaal Wijchen: "afzien van een risicoparagraaf"*

Het amendement is ingetrokken!

- *amendement van de fractie van de PvdA: "prioriteiten op maat gemaakte trajecten"*

Mevrouw Osman stelt, gehoord de beraadslagingen, dat gezien de gedachten en de toezeggingen van de wethouder hier nog naar gekeken zal worden. Belangrijk is dat er aandacht voor de doelgroep blijft. De fractie trekt het amendement in.

Het amendement is ingetrokken!

- *amendement van de fractie van D66: "een succesvolle pilot heeft meer nodig"*

De fracties van D66 en Sociaal Wijchen stemmen voor het amendement.

De fracties van CDA, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amendement.

Het amendement is verworpen!

raadsvoorstel 19 21058

Mevrouw Hoogteijling stelt dat de CDA-fractie voor de nota zal stemmen omdat er al jaren op gehamerd wordt dat er wat gebeurt. Zij is blij dat het plan er ligt, maar maakt zich zorgen over de planning en de haalbaarheid.

De fracties van CDA, Kernachtig Wijchen, PvdA, Sociaal Wijchen en VVD stemmen voor de nota.

De fracties van D66 en Wijchen Lokaal stemmen tegen de nota.

Het voorstel is aangenomen!

- *motie van de fractie van de PvdA: "klaar voor de start"*

De fracties van PvdA en VVD stemmen voor de motie.

De fracties van CDA, D66, Kernachtig Wijchen, Sociaal Wijchen en Wijchen Lokaal stemmen tegen de motie.

De motie is verworpen!

8. 19 26906 Dienstverleningsovereenkomst (DVO) maatwerk 2019 Wijchen

Mevrouw Wittenberg vindt de DVO Maatwerk 2019 een prima plan met veel goede onderdelen die zijn verwoord in de beslispunten.

De fractie van D66 heeft moeite met artikel 6 waarin staat dat de elementen voor de pilot directieve kandidaatsbenadering zijn: "voorgeschreven werksoorten binnen de mogelijkheden van de kandidaat op basis van de inschatting van de professional van het werkbedrijf". In de commissie is hierover veel gezegd en geschreven en is geprobeerd dit glad te strijken. Het blijft echter zo staan in de nota. Er is geen apart besispunt voor en de fractie dient een amendement in om artikel 6 te schrappen. De fractie conformeert zich niet aan deze pilot, wel aan alle andere beslispunten in de nota. Maatwerk is in de basis goed en goed voor de inwoners van Wijchen die men naar werk wil begeleiden. Ook is het goed voor de bedrijven waarmee het werkbedrijf meer verbinding wil maken met het werkbedrijf. In 2017 is door de Staatssecretaris van de PvdA ruimte geboden voor vertrouwensexperimenten. Gesteld werd dat controle als vervelend werd ervaren en leidt tot wantrouwen. De omschrijving van artikel 6 staat haaks op de vertrouwensexperimenten. Mevrouw Wittenberg pleit ervoor te leren uit het verleden, waar vervelende ervaring is opgedaan met meer druk op kandidaten bij het werkbedrijf. De werkgevers moeten enthousiast zijn over de kandidaten die bij hen willen werken.

De heer Van Kuppeveld heeft in de commissie positief gereageerd op de beslisnota, maar bedenkingen geuit tegen de directieve benadering van cliënten. Het ontbrak aan het advies van het CPW. Dit is nu toegevoegd. Zij geven aan dat de term directieve benadering enige onveiligheid oproept, maar dat het doel met deze benadering uitstekend wordt geduid. De fractie van Wijchen Lokaal stemt voor de beslisnota.

De heer De Kievit constateert dat het amendement van D66 uitstraalt dat je vertrouwen in de kandidaten moet hebben. De fractie van Sociaal Wijchen zal het amendement steunen. Minder controle, minder verplichtingen zet de mensen in hun kracht; hij pleit ervoor de mensen te vertrouwen.

De heer Albersnagel merkt op dat in de commissie de discussie vooral ging over de directieve benadering. De wethouder heeft dit toegelicht. Na afloop van de commissie heeft hij erover nagedacht en is tot de conclusie gekomen dat het jammer is dat deze opmerking in de beslisnota terecht is gekomen. Deze had achterwege kunnen blijven en roept een verkeerd beeld op. Het gaat om de participatiewet, een bodemvoorziening. De gemeente wordt geacht uitvoering te geven aan de participatiewet, die aangeeft te kijken waar de wensen liggen. Omdat het een bodemvoorziening is, wordt aangegeven dat naar het meest gangbare werk gekeken en begeleid moet worden. Dit is de dagelijkse praktijk. Het wordt nu anders genoemd en gaan er anders mee om, maar op deze manier krijgt de kandidaat toch net een steuntje in de rug om de gang naar de arbeidsmarkt te maken. Het amendement is overbodig.

De heer Boumans vindt in de nota het concept van het scharnierpunt belangrijk. Belangrijk is dat duidelijk is wanneer de overdracht plaatsvindt van uitkering naar salaris. Met name dat steunt de fractie van de VVD in het voorstel. Een duidelijke aanpak is belangrijk, met zachte drang een duwtje in de rug geven. De fractie begrijpt de gevoeligheid van bepaalde termen, maar vertrouwt op de professionele houding van de gemeente Wijchen. De fractie zal het amendement niet steunen.

Mevrouw Hoogteijling had graag meer zeggenschap gehad over het maatwerkbudget. Dit is het bedrag dat overblijft nadat alle kosten voor het werkbedrijf eraf zijn. Dit is financieel technisch niet haalbaar. Op een later moment dient goed nagedacht te worden of het hele participatiebudget neergelegd moet worden bij het werkbedrijf. Zij had het willen investeren in het Masterplan Wijchen Werkt.

Naar aanleiding van het amendement van D66, merkt zij op dat de directieve aanpak de CDA-fractie niet in het verkeerde keelgat is geschoten. Het is prima mensen te vertrouwen. Je mag ook iets van de mensen verwachten die een uitkering krijgen. Het werkbedrijf mag van de mensen vragen om aan het werk te gaan.

De heer Gatzen heeft in de commissie zijn steun uitgesproken voor het voorstel. Hij heeft aangegeven dat in de fractie sprake was van gemengde gevoelens over de directieve benadering. De uitleg van de wethouder, de ambtenaar en de zienswijze van de CPW hebben hem overtuigd van de juiste intenties van het college en het werkbedrijf. De fractie zal de beslisnota steunen en het amendement niet.

Wethouder Derks licht toe dat het college de directieve benadering ziet als een intensieve motiverende ondersteuning om mensen de mogelijkheid te bieden om de arbeidsmarkt nader te verkennen. In de commissie heeft hij dit nader toegelicht. Toch is er een fractie die controle verbindt aan wantrouwen. Hij vindt het jammer.

Mevrouw Wittenberg stelt dat het erom gaat mensen zo goed mogelijk in hun kracht te zetten zodat zij uiteindelijk weer aan het werk komen. Voorgeschreven werksoorten, hoe je het ook noemt, gaan niet werken. Het is al geprobeerd mensen naar de kassen te sturen. Wanneer het amendement niet gesteund wordt, zal de fractie de beslisnota niet steunen. Aan de heer Albersnagel vraagt zij wat hij vindt van de voorgeschreven werksoorten en wat hij denkt dat dit kandidaten en werkgevers gaat brengen.

De heer Albersnagel stelt dat het gaat om rijksbeleid. In de participatiewet wordt beschreven hoe mensen op de snelste manier naar adequaat werk begeleid kunnen worden. Hij heeft hierover geen oordeel. De gemeente voert de wet uit.

Mevrouw Wittenberg stelt dat dit in de beslisnota extra aangescherpt wordt. Zij denkt dat wanneer men de mensen laat nadenken, dit beter werkt.

De heer Albersnagel vindt het verstandig af te wachten wat uit de pilot komt en hoe de ervaringen zijn. Hieraan kunnen dan conclusies worden verbonden.

Mevrouw Wittenberg vindt dat ook doorgegaan kan worden met een meer motiverende manier. De fractie zal tegen de DVO stemmen zoals die er nu ligt. Externe motivatie en het moeten accepteren van werk omdat anders de uitkering gekort wordt, werkt niet.

Daarnaast vraagt zij zich af hoe de werkgevers zullen reageren op mensen die niet zo enthousiast zijn om bij hen te komen werken.

De heer Albersnagel sluit aan bij de andere fracties. Hij denkt dat het de kunst is om mensen zo te motiveren dat zij vanuit een andere soort motivatie de weg richting de arbeidsmarkt vinden. Het duwtje in de rug zal op maat gemaakt moeten worden. Er is beleid gemaakt en er zijn afspraken gemaakt met het werkbedrijf. Hij is benieuwd naar de ervaringen elders in het land om te kijken of daar objectiveerbare gegevens aan te ontleen zijn.

Mevrouw Wittenberg merkt op dat geen antwoord is gegeven op haar vraag m.b.t. de werkge-

vers. Zij vraagt eveneens aan het CDA hoe zij denken over het directieve, hoe de werkgever erover denkt wanneer werknemers te laat komen, geen zin hebben in hun werk. De heer Gatzen maakt bezwaar. De fractie van D66 is de enige partij die deze groep mensen neerzet als een groep die niet te vertrouwen, niet gemotiveerd is.

Mevrouw Wittenberg begrijpt het beeld dat neergezet wordt. Zij gelooft dat wanneer iemand niet gemotiveerd is om te werken, hij zich minder zal inzetten. Zij denkt dat veel beter gekeken moet worden waardoor mensen worden gemotiveerd; zij zullen dan veel meer gaan betekenen veel voor de werkgever.

Mevrouw Hoogteijling constateert dat veel aannames worden gedaan. Heeft D66 al gesproken met de klantmanagers? Zij heeft in deze wereld gewerkt vanuit de commerciële kant en kent veel succesverhalen. Zij noemt de overstapberoepen, waarbij mensen gemotiveerd worden voor andere branches. Dit pakte goed uit. Honderden mensen zijn vanuit het werkbedrijf aan de slag gegaan en hebben uiteindelijk een vaste baan gekregen. Zij herkent het totaal niet.

Mevrouw Wittenberg is bij het werkbedrijf op bezoek geweest. In afgelopen jaren heeft zij een aantal mensen privé begeleid naar werk. Het helpt om mensen out of the box te laten denken, maar de voorgestelde manier werkt volgens D66 niet.

De heer Gatzen denkt dat vooral gereageerd wordt op het woordje "directief". De uitleg in de stukken en de toelichting van de wethouder en de betrokken ambtenaar en het advies van het CPW geven een ander beeld. Er moet ook gekeken worden naar de uitleg erachter. Het zit niet in het woordje, dat had gewijzigd kunnen worden.

Mevrouw Wittenberg begrijpt dat zij geen steun krijgt. Wat de D66-fractie betreft gaat het niet alleen om het woordje directief, maar ook om de voorgeschreven werksoorten. Dit heeft een weinig motiverende uitstraling.

De voorzitter gaat over tot de besluitvorming.

- *amendement van de fractie van D66: "geen directieve benadering bij DVO Maatwerk"*

De fracties van D66 en Sociaal Wijchen stemmen voor het amendement.

De fracties van CDA, Kernachtig Wijchen, PvdA, VVD en Wijchen Lokaal stemmen tegen het amendement.

Het amendement is verworpen!

Raadsvoorstel 19 26906

Mevrouw Wittenberg vindt het jammer. De fractie van D66 zal tegen de nota stemmen en vindt het jammer dat er geen goede beslisnota voorligt. De fractie ziet veel meer in de vertrouwensexperimenten.

De fracties van CDA, Kernachtig Wijchen, PvdA, Sociaal Wijchen, VVD en Wijchen Lokaal stemmen voor het voorstel.

De fractie van D66 stemt tegen het voorstel.

Het voorstel is aangenomen!

8a. 19 Motie vreemd aan de orde van de dag van de fracties van Kernachtig Wijchen en D66: "regionaal arbeidsmarktbeleid"

De heer Albersnagel merkt op dat de motie voortvloeit uit de regionale bijeenkomst van de gemeenteraden en commissieleden op 21 januari jl. Op dit moment rouleert deze motie in alle zeven gemeenteraden van het Rijk van Nijmegen.

In de motie worden de colleges opgeroepen de samenwerking te zoeken tussen de gemeenten en regionaal arbeidsmarktbeleid te formuleren, de verbinding te leggen tussen de 3 O's, onder-

wijs, ondernemers en overheid. Dit centraal te stellen voor de beleidsontwikkeling, overlegkaders te organiseren met de organisaties die actief zijn om mensen naar de arbeidsmarkt te begeleiden, de raden over de voortgang te blijven informeren en een uitvoeringsagenda op te stellen. De heer Albersnagel vertrouwt erop dat de motie een steuntje in de rug is voor alle colleges als het gaat om beleidsontwikkeling en vertrouwt erop dat hiermee de kansen voor mensen die wat verder van de arbeidsmarkt staan structureel toenemen.

Mevrouw Wittenberg stelt vast dat een motie voorligt naar aanleiding van een succesvolle avond. De fractie denkt dat het goed is dat hier regionale aandacht voor gaat komen.

De heer Peters Sengers constateert dat de raad met de nota geïnformeerd wordt over het proces naar een strategisch regionaal arbeidsmarktbeleid. Bij de uitwerking zijn veel partijen betrokken. De bestuurlijke drukte zal toenemen. Het beleid is in wording, maar is er nog niet. De motie roept op om het arbeidsmarktbeleid nu al op te splitsen in een lokale, regionale of gecombineerde aanpak. De gemeente moet zelf weer overlegtafels organiseren. De CDA-fractie vraagt zich af of de gemeente dit er bestuurlijk bij kan hebben. Welk belang hecht Wijchen aan het regionale beleid? Zijn de externe partijen wel bereid om met alle regiogemeenten afzonderlijk aan tafel te gaan? Wat gaat het allemaal kosten?

De heer Peters Sengers wijst op de samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen. Binnen deze gemeenschappelijke regeling is een economic board en de triple helixstructuur. Hij vraagt zich af of het strategisch regionaal arbeidsmarktbeleid hier niet ingepast had kunnen worden. De kaderstellende rol van de raad en het meenemen van de raad in de besluitvorming, spreekt hem aan, evenals lokaal doen wat lokaal kan. Tegelijkertijd moet men zich realiseren dat het om een verstrekkend onderwerp gaat en het niet het exclusieve domein is van de raad. Hij hoort graag de reactie van de wethouder.

De heer Gatzen had graag de motie mede ingediend, maar dit is door interne communicatie in de fractie niet gelukt. Hij staat achter de motie.

De heer Van Kuppeveld steunt de motie.

De heer De Kievit stelt dat de indieners hem hebben overtuigd. Hij zal de motie steunen.

De heer Boumans merkt op dat de VVD de motie zal steunen.

De heer Albersnagel merkt op dat veel vragen gesteld zijn. Een groot deel van de antwoorden is gegeven in de bijeenkomst in januari. Daar is het werkelijke belang van de samenwerking aangegeven, elkaar vinden en een andere soort afstemming tot stand te brengen. De grote meerwaarde is mensen richting de arbeidsmarkt te krijgen, de beweging tot stand te brengen. Dit moet je op lokaal niveau doen, maar hiervoor is het volume van de zeven gemeenten nodig om voor bedrijven interessant te zijn. Daarom wordt de motie voorgelegd.

De heer Peters Sengers is benieuwd naar het oordeel van het college. Hij vraagt zich af of de gemeenschappelijke regeling Arnhem Nijmegen met de economic board niet een goed forum is om de uitvoering van het arbeidsmarktbeleid te begeleiden. Uit de motie leidt hij af dat ook nadrukkelijk een rol gevraagd wordt op lokaal niveau.

Wat betekent dit allemaal? Sluit dit nog aan bij de uitgangspunten van een regionaal strategisch arbeidsbeleid wanneer hier lokaal weer invulling aan gegeven wordt?

De heer Albersnagel wil de economic board niet in twijfel trekken. Ook zij werken op een hoger abstractieniveau. Het is vergelijkbaar met het 120.000 banenplan van het Rijk. Daar wordt op hoog niveau gesproken tussen organisaties. Degenen die het moeten doen, staan dicht bij de arbeidsmarkt. Hier is exact hetzelfde aan de hand. Vanuit het college en de raden dienen goede kaders en dwarsverbanden gelegd te worden zodat concreet banen ontstaan voor de mensen die het nodig hebben.

Wethouder Derks geeft aan dat de motie aansluit op de lijn die het college heeft ten aanzien van samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid en aansluit op plannen die in voorbereiding zijn en de gesprekken die gevoerd worden op drie niveaus: lokaal, het rijk van Nijmegen en het samenwerkingsverband Arnhem Nijmegen.

Eventuele bestuurlijke drukte, kan de gemeente hebben. Het wordt feitelijk al gedaan. De enige vraag is een paar passen extra en wat eerder te zetten.

Hij vraagt een nadere toelichting op verzoek 6 waarin gevraagd wordt de raad te informeren, en ook mee te nemen in de bestuurlijke besluitvorming.

De heer Albersnagel bedoelde daarmee dat mooi is dat het college aangeeft dat sprake is van voortzetting van beleid en dat het aansluit op de lijn die in gang gezet is. De vraag is als er inderdaad ontwikkelingen zijn die positieve effecten hebben, die voortkomen uit nadere bestuurlijke afstemming, de raden te informeren en mee te nemen. Indien er nog ondersteuning nodig is, kan dat in deze zaal besproken worden. Het moet van meerdere kanten komen.

De voorzitter brengt de motie in stemming.

De raad stemt unaniem in met de motie.

De motie is aangenomen!

9. Stemmingen

De raad stemde in met de volgende voorstellen:

- 3202 Correctieve herziening bestemmingsplan "Bijsterhuizen"
- 23430 Voortzetting deelname in BVO DRAN doelgroepenvervoer
- 26898 Bijdragen aan de capaciteitsfinanciering Jeugdwet zorg op de St. Maartenschool 2019
- 27606 De westvleugel van het oude gemeentekantoor aanwijzen als object van algemeen belang in het kader van de wet Markt en Overheid

10. Sluiting

De voorzitter sluit om 22.15 uur de vergadering.

De voorzitter,

De Griffier,